

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 60.218/3
van 8 november 2016

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van bijlage VII en IX bij het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 1997 betreffende de verplichte bijdragen bestemd voor de promotie en afzetbevordering van de Vlaamse producten van de sectoren landbouw, tuinbouw en visserij’

Op 7 oktober 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van bijlage VII en IX bij het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 1997 betreffende de verplichte bijdragen bestemd voor de promotie en afzetbevordering van de Vlaamse producten van de sectoren landbouw, tuinbouw en visserij’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 25 oktober 2016. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Johan PUT en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Jonas RIEMSLAGH, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 8 november 2016.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het voor advies voorgelegde ontwerp strekt tot de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 1997 ‘betreffende de verplichte bijdragen bestemd voor de promotie en afzetbevordering van de Vlaamse producten van de sectoren landbouw, tuinbouw en visserij’.

Bij artikel 1 van het ontwerp wordt in bijlage VII bij het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 1997 het bijdragetarief voor de melkproducenten in het promotiefonds “Zuivel” verlaagd van 12,4 naar 11,6 cent per 100 liter melk. Deze wijziging treedt in werking op 1 januari 2017.

Artikel 3 van het ontwerp voorziet in de opheffing, eveneens vanaf 1 januari 2017, van bijlage IX bij het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 1997 met betrekking tot de verplichte bijdragen in het promotiefonds “Brood en banket”. In afwachting daarvan wordt met ingang van 1 oktober 2016 door een wijziging van die bijlage bij artikel 2 van het ontwerp de verplichte bijdrage door brood- en banketbakkers verlaagd van 0,2 % op de verkoop van brood- en banketbakkerijproducten naar 0,05 %.

De zo-even geschetste inwerkingtreding van de voormelde bepalingen wordt geregeld in artikel 4 van het ontwerp.

2.1. Het ontworpen besluit vindt rechtsgrond in artikel 11 van het decreet van 7 mei 2004 ‘tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap ‘Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing’’. Bij die bepaling wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om op initiatief van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (hierna: VLAM) de bijdragen, de bijdrageplichtigen en de inningsvoorwaarden vast te stellen en ze algemeen bindend te verklaren voor alle betrokken marktdeelnemers. Het VLAM kan dit initiatief alleen nemen als de bijdragen, bijdrageplichtigen en inningsvoorwaarden in kwestie werden goedgekeurd in de betreffende sectorgroep.¹

2.2. Overeenkomstig artikel 11, derde lid, van hetzelfde decreet wordt het te nemen besluit “van rechtswege opgeheven met terugwerkende kracht tot op de dag van de inwerkingtreding ervan als [het] niet bij decreet [is] bekrachtigd in het jaar dat volgt op dat van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad”.

De stellers van het ontwerp zullen erop moeten toezien dat tijdig het initiatief voor die bekrachtiging wordt genomen.

¹ De gemachtigde bezorgde de documenten waaruit blijkt dat de ontworpen regeling effectief gesteund is op een initiatief van het VLAM en dat de goedkeuring in de betrokken sectorgroepen werd verkregen.

VORMVEREISTEN

3. Naar aanleiding van de aanmelding van de steunregeling “Promotiefonds Visserij en aquacultuur” heeft de Europese Commissie op 28 mei 2015 beslist,² met verwijzing naar het arrest *Doux Élevage* van het Hof van Justitie,³ dat de aangemelde regeling geen staatssteun uitmaakt, omdat het gaat om bijdragen van ondernemingen uit de sector die door hen worden voorgesteld en door de overheid slechts verbindend worden gemaakt en waarvan de opbrengst volledig wordt gebruikt voor de door de sector vastgestelde maatregelen. Subsidiar steunde de Europese Commissie ook op de *de-minimis*verordening met betrekking tot de landbouwsector⁴ om aan te nemen dat de betrokken regeling, gelet op de beperkte bedragen die ermee zijn gemoeid, niet als staatssteun moet worden beschouwd en vrijgesteld is van de aanmeldingsverplichting.

De gemachtigde betoogde dat de door de Europese Commissie gevolgde redenering ook geldt voor de ontworpen regeling:

“De principes waarop de Commissie zich heeft gesteund voor het maken van haar beslissing in dossier SA.39652 zijn toepasbaar op de identieke werking van de andere Promotiefondsen. De bijdrageregelingen in dit ontwerpbesluit werden ingesteld door de beroepsorganisaties die de bedrijven vertegenwoordigen, van in dit geval de melksector (Promotiefonds Zuivel) en de bakkerijsector (Promotiefonds Bakkerij). De staat mag deze middelen niet gebruiken als een instrument voor de uitvoering van een door hem vastgesteld beleid. De afzetbevorderingsacties worden volledig gefinancierd met bijdragen van de ondernemingen uit de sector, zonder dat de staat een rol speelt bij de vaststelling van het percentage of het bedrag van de bijdragen. De geïnde middelen worden aangewend voor de financiering van de door de sector vastgestelde maatregelen. De fondsen passeren niet via de begroting van de staat of een andere publieke entiteit en de staat doet geen afstand van middelen, in welke vorm ook. VLAM valt niet onder toepassing van het Rekendecreet. De overheidsinstanties hebben niet de bevoegdheid om het beheer van de fondsen te sturen of te beïnvloeden. De betrokken steunregelingen kunnen bijgevolg niet als staatssteun worden beschouwd.”

De Raad van State kan zich bij die zienswijze aansluiten. Er is dan ook geen aanmelding bij de Europese Commissie vereist.

² C(2015) 3549 final.

³ HvJ 30 mei 2013, C-677/11, *Doux Élevage*, punten 23 tot 45. Zie ook HvJ 13 maart 2001, C-379/98, *PreussenElektra*, punten 58 tot 66 en HvJ 15 juli 2004, C-345/02, *Pearle*, punten 35 tot 39.

⁴ Verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 ‘inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun in de landbouwsector’.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikelen 2 en 3

4. Aangezien bijlage IX bij het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 1997 werd toegevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 2001,⁵ moet van die toevoeging melding worden gemaakt in de inleidende zin van de artikelen 2 en 3 van het ontwerp.⁶ Tussen de woorden “hetzelfde besluit,” en “vervangen bij het besluit van” moet bijgevolg de zinsnede “toegevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 26 januari 2001,” worden ingevoegd.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

⁵ Besluit van de Vlaamse regering van 26 januari 2001 ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 4 februari 1997 betreffende de verplichte bijdragen bestemd voor de promotie en afzetbevordering van de Vlaamse producten van de sectoren landbouw, tuinbouw en visserij’.

⁶ Omzendbrief VR/2014/4 van 9 mei 2014 ‘betreffende de wetgevingstechniek’, nr. 179.